

Alzheimer Café szervezése

Előzmények

Az első Alzheimer Cafét 1997-ben Hollandiában hozták létre, az ötletet egy geriáter-pszichiáter valósította meg, akit Dr. Miesen Berének hívtak. Ő a praxisában azt látta, hogy a demenciával élő betegek családjai is részesei ennek a speciális elváltozásnak. Dr. Miesen jött arra rá először, hogy erről a betegségről mindenféle tabu nélkül kell beszélni. Olyan helyet kell ezeknek az emberek biztosítani, ahol figyelembe véve a betegségüket szegyenkezés nélkül tapasztalatot tudnak cserélni. Ezért alapította meg az Alzheimer Cafét, kiemelve az önkéntességet. Megkönnyíti a kommunikációt a családtagok és a beteg, a családtagok és a segítők között, hasznos kiegészítést ad ezeknek az interakcióknak, segíti a környezetbe való beilleszkedést. További Alzheimer Cafékat 2000-ben Nagy-Britanniában, 2008-ban az Egyesült Államokban (Új-Mexikó), 2011-ben Kanadában hozták létre. 2008-ban a holland modell alapján létre hozták a belga német francia verzióját ezeknek az összejöveteleknek.

Magyarországon 2014-ben indult útjára az első Alzheimer Café Győrben Dr. Menyhárt Miklós főorvosnak köszönhetően, aki bőnyi házi orvos és a franciaországi Commercys St.Jacques Kórház Alzheimer Egységének volt a főorvosa.

Típusai

Két típusa van az Alzheimer Cafének: az európai és az amerikai modell.

Az európai modell, amit Hollandiában, az Egyesült-Királyságban illetve a frankofon területeken (Franciaország, Belgium és Svájc) és most már Magyarországon is alkalmaznak, leginkább a betegség progressziójának lassítását, a szocializációt, és a résztvevők (beteg és segítők a társadalom egészséges tagjai) konzultációs lehetőségét tartják elsődlegesnek.

Ezzel szemben az amerikai modell a művészetekre, a környezetekre és a szociális interakciók informálására fókuszál. Ezeket az összejöveteleket múzeumokban, koncerttermekben tartják.

Mindkét típusnál a lényeg az információkból szerzett verbális feedback, a szociális izoláció megszüntetése, az emocionális leépülés lassítása.

Az Alzheimer Café programjai között az európai modellben, a résztvevő személyek közötti interakciók empátiájának, kötöttségek nélküli információinak átadása a cél.

Alzheimer Café szervezése

Összefoglalóan az Alzheimer Café lényege

- Információkat adni a demenciával élő emberek pszichoszociális és orvosi aspektusáról
- Nyílt és tabuk nélküli dialógus kialakítása a betegségről
- A betegek és hozzátartozóik szociális izolációjának megszüntetése
- A családi légkör - amely az Alzheimer Cafét jellemzi - engedi meg ezt a tabuk nélküli beszélgetést és információ átadást, és az érdeklődőknek lehetővé teszi a betegség empátiás megközelítését és elfogadását.

Alzheimer Café technikai megszervezése

A létrehozásánál egy vagy több szakember (orvos, pszichológus, gyógytornász, szociális munkás, és néhány önkéntes segítő) vesz részt, teret adva a résztvevők elbeszéléseinek, a családtagoknak, a hivatásosoknak, az ápolóknak, és a nagyközönségnek. Mindenki akkor érkezik, és akkor megy el, amikor akar, egy nyugodt kiegyensúlyozott atmoszférában mindenki megoszthatja a saját tapasztalatait, és tehet fel kérdéseket, amik őt érdeklik. Minden esetben közösségi térben szervezik, ráirányítva a társadalom figyelmét a beteg, annak családja és a betegeket segítő problémáira. A résztvevő szakember garantálja az információk szakmai megalapozottságát. Például, ha valaki a résztvevők közül orvosi, szociális jellegű vagy ápolásbeli szakmai kérdéseket tesz fel, akkor arra korrekt választ tudjon adni. Ennek az akciónak a hasznossága azzal fokozható, hogy az információk megosztása a család, a barátok és az Alzheimer-betegséggel élő emberek izolációját meg tudja szakítani, ezért célszerű közösségi térben megszervezni.

A magyar Alzheimer Café koncepciója nyitott mindenki számára:

- betegek
- házastársak
- család
- barátok
- hivatásos egészségügyi dolgozók (ápoló személyzet, demenciával élő emberek specialistái stb.)
- nagyközönség résztvevői

Alzheimer Café szervezése

Az Alzheimer Café lebonyolítása:

- Kávé, aprósütemény és együttlét.
- Havonta **egy alkalommal fix napon és órában**
- Két óra hosszú időtartamra maximum,
- Vakáció szünetében nem tartanak Alzheimer Cafét

A helység kialakítása:

- könnyű megközelítés,
- lehetőleg nem egészségügyi vagy szociális intézményben
- biztonságos helység, felfokozott mozgásigények biztosítása
- barátságos környezet,
- ideális megvilágítás,
- kávé és aprósütemények,
- frissítők
- tányérok kiskanalak, poharak, papírszalvéta,
- dekorációk,
- néhány általános információ a betegségről (plakátok, képek),
- az előadáshoz szükséges eszközök (projektor, laptop)
- minden egyéb barátságos ötlet figyelembe vehető.

Az információ átadásának programja változatos legyen és alkalmazkodjon a jelenlévők igényeihez, hogy mindenki értse.

A résztvevők meghívása

- Területen működő szakemberek
- Minden alkalommal meg kell hívni a helyi sajtó egy képviselőjét, kis feljegyzést készíteni havi rendszerességgel a helyi sajtónak az Alzheimer Caféről. Időnként helyet kell keresni az írott sajtón kívül a televízióknak is.
- Alzheimer-kórral (demenciával) élő emberek és hozzátartozóik, segítők, érdeklődő laikusok, - el kell érni, hogy az információk szájról-szájra terjedjenek.
- Keresni kell olyan partnereket, akik támogatják az összejövetelek megrendezését.

Alzheimer Café szervezése

Résztevők:

- Szakemberek, önkéntes segítők
- Minden demenciával élő ember mellé egy segítő szükséges.
- A beteg, a hozzátartozó, szakszemélyzet,
- Érdeklődő laikusok (nem betegek)
- Politikusok, döntéshozók

Minden egyes alkalommal el kell készíteni a meghívottak listáját, a későbbi meghívások és szervezések miatt.

Minta

17:00 Résztevők fogadása, általános információk megbeszélése egy kávé és egy sütemény mellett.

17:15 Szezonális téma animációja szakember interaktív vezetésével (Pl.: előző foglalkozáson felvetett témák részletezése, feldolgozása)

17:45 Az információk interaktív megbeszélése, bevonva a jelenlévők minden szegmensét

18:00 Vége a találkozásnak, következő találkozó témáinak ismertetése

Készítette: dr. Menyhárt Miklós egészségügyi szakmenedzser és háziorvostan szakorvos.